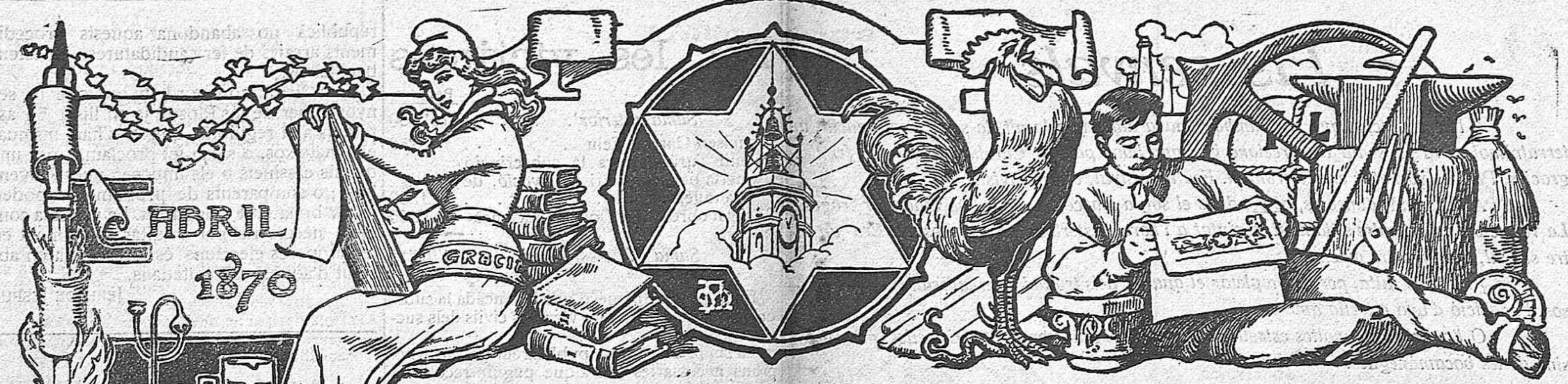

(6/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoci)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

COMO "CAMBEAN" LOS TIEMPOS

—Passi, passi, i faci i defaci com si fós a casa seva!

Els senyals

A l'hora precisa que En Cambó donava dimarts a la nit, la seva conferència, un terratrèmol es va fer sentir a Barcelona i en una bona part de Catalunya. No va fer desgracies. Però es va notar el lleu trontoll. Era un senyal, era un avís...

A l'endemà, dimecres, al pondre's el sol, a Barcelona, el cel va esdevenir rogenc. La vermellor va estendre's damunt la ciutat a l'hora misteriosa del cap-vespre. Era un altre senyal, era un altre avís...

Jà només falta, per a completar el quadre dels tradicionals averanys supersticiosos, l'aparició d'una estrella amb cua.

O l'aparició de moltes estrelles encara que siguin sense cua. Estrelles, no del cel, sinó de les bocanègues.

Les tristeses d'un discurs

—Aquest Centre Autonomista de Dependents era un organisme, amb el qual sempre hi comptava l'esquerra catalanista.

—I ara?
—Se decanta per la dreta regionalista. El seu president, que sempre s'hi havia negat a integrar una candidatura republicana i nacionalista, serà presentat per la «Lliga». Avui, ja ho veu, fa an En Cambó una recepció de nit de rams.

—Però de la vella exaltació esquerrana, bé en restarà un fons verge de contaminacions conservadores?

—Aquesta nit ho veurem.

El saló del C. de D. era una massa udolant i gesticuladora. Assaguda la multitud, no's veien més que cares juvenívols i enceses, que donaven a la sala una tonalitat color de carn.

I En Cambó, davant d'aquella joventut que no ha tingut un martirologi perquè ningú l'ha empena a l'heroisme, feu el seu discurs, que jo creia seria de Sinai de roca i fou de Sinai d'un metre de fusta amb tapet i bolado. Per a ell l'Assemblea, en lloc d'ésser de reconstrucció parlamentaria, fou un derivatiu que tendia a impedir un esclat revolucionari per la suggestió de la revolució russa, en l'inquietud produïda per la crisi de les subsistències. La vaga ferroviària tingué una preparació governativa, i la vaga revolucionària aconseguí protecció i empena del Govern. Res tenien que veure amb ella ni les campanyes virulentes de la premsa, *La Veu* en el primer terme, ni la voluntat dels socialistes, republicans i quefes regionalistes. La culpa és del Govern, que jugà amb tots com si fossin titelles. Exèrcit i poble se barallaren, però a sota estava la mà de l'operador.

Fals, tot això, fals i covard. El senyor Cambó no té dret a mixtificar les tragèdies de la nostra política per a obtenir un profit oportunista. El senyor Cambó i la «Lliga» tenen la seva part de culpabilitat en el drama del mes d'agost, i pretendre carregar els morts al Govern és un escamoteig sense decor. Un d'aquests dies apareixerà *Solidaridad Obrera* que no té de guardar els respectes que *El Progreso* i *La Lucha* dediquen al senyor Cambó. *Solidaridad Obrera* rei-

vindicarà, confiem, la glòria de la vaga. El proletariat espanyol deu mostrar orgull per aquelles jornades, que un polític acomodaticí pretén foren auxiliades, si no preparades per l'habilitat ministerial.

Després, el senyor Cambó feu una lírica jura de la bandera. L'esperança suprema estava en l'aparició d'un altre general Pavía que afermés el principi d'autoritat i el poder públic, enderrocant aquest ministeri, dictador de les voluntats civils i vassall de les militars. Una aplicació violenta de la llei de jurisdiccions an En Dato. En Cambó ressuscitava an En Ruiz Zorrilla, posant-li, en lloc de gorra frígia, barretina. Era el burgès cridant auxili a la força pública. —Lliureu-me dels obrers—demanen els patrons esporuguits en dies de vaga a l'exèrcit. —Lliureu-me d'En Dato i els seus ministres—pregava En Cambó a la milícia. I aquella joventut catalanista aplaudia.

No'n tingué prou En Cambó. Era precis obtenir la concessió d'agafar la cullita tan habilitosament preparada. Tot allò era la demanda del Govern, la substitució del ministeri Dato per un altre, en el qual pogués inquirir-se honestament el senyor Cambó. Darrera de la taula amb tapet i bolado, la taula de les prestidigitacions, anuncià que per damunt de totes les qüestions previes, per damunt de les mateixes idealitats catalanes, estava la restauració del poder públic per un gabinet on totes les forces espanyoles hi tinguessin cabuda. La primera força la «Lliga Regionalista» i el primer de la «Lliga», ell, don Francesc Cambó i Batlle.

L'escamoteig de vint anys de catalanisme estava fet. En Cambó podia ésser ministre en un dia solemne de *Corpus-Cambó*, amb les tropes formades i el poble llençant visques i ginesta. La gentada aplaudia, aplaudia... Decididament en el Centre Autonomista de Dependents, de les velles exaltacions no'n restava res sense contaminacions llaumentables.

PARADOX

Durant la lliçó de doctrina, un mossèn preguntà an En Miranius:

—Com distingiria vostè una bona acció de una de dolenta?

—Es molt senzill: les bones accions són les que's cotitzen a preus més alts a la Borsa.

S'ha de tenir present que aquest Miranius és fill d'un banquer.

Per les víctimes

	Pessetes
Suma anterior	1618'50
Francisco Garrote Felu	0'50
Valenti Turú entrega la subscripció oberta pel setmanari <i>Renovació</i> , de Granollers	131'50
Societat obrera «La Violeta Graciense»	12'65
Suma	1763'15

En el present número queda tancada la subscripció a benefici de les víctimes civils dels successos d'agost.

La setmana que vé publicarem les instruccions necessàries per a que puguin recollir la part que els correspongui tots aquells que es considerin amb dret als beneficis de l'esmentada subscripció.

republicà no abandona aquests procediments arcaics de fer candidatures, ja estem ben llistos.

Hem llegit, no recordem on, que el senyor Giner de los Ríos té ja en llista 57 aspirants a la regidoria, que o s'han insinuat ells mateixos, o s'han fet proclamar per uns quants cassinets o els imposen unes «Joven-tuts», o són parents de prohoms, o poden pagar bona part dels gastos. La primera condició necessària per a lluitar dignament en les properes eleccions és prescindir en absolut d'aquests 57 ciutadans.

JEPH DE JESPU

L'home de fusta

En Pi y Margall se li va dir, sense raó, *l'home de gel*. A En Dato se li pot dir amb tota la raó, *l'home de fusta*. Els fets polítics... i no polítics dels darrers mesos han demostrat que l'actual president del Consell és inservible. No té sentits, ni epidermis, ni res. No és de carn i ossos. És de fusta.

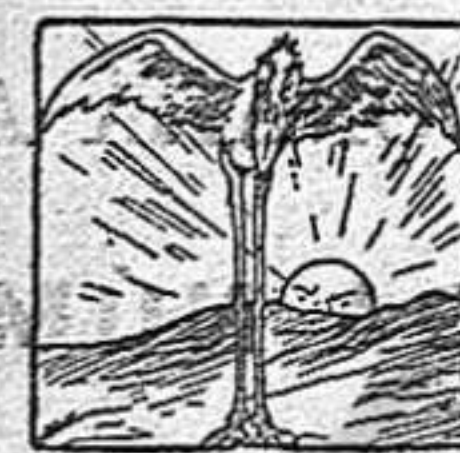
El pintoresc escriptor En Lluís Antón del Olmet ha trobat la causa profunda d'aqueixa impossibilitat del senyor Dato, que no és la impossibilitat de l'estoic o del flemàtic, sino l'indiferència del qui careix de sensibilitat. Creu l'Antón de l'Olmet que En Dato és de raça filipina, tagala. El seu color, els seus pòmuls sortits, la seva fesomia, són les d'un asiàtic. La seva ànima, també. Afegeix que els tagals anomenen Dato al capítols de la tribu. I creu que algún militar o funcionari espanyol, tornant de les Filipines, va dur a Espanya, dins el seu equipatge, un indígena que fou l'avi o el besavi o el rebesavi del senyor Dato.

Si convenim que els asiàtics són insensibles, impassibles, incommovibles, frets i erts, En Dato és, en efecte, un perfecte asiàtic. D'ençà que va acceptar el Poder, abandonat pels liberals, ha passat per totes les abdicacions i humiliacions que un hom pot concebir. I ell, com si res. No es mou, ni es belluga. Si no el treuen a la força, no s'en anirà. Cada dia repeteix, com un lloro que ha après la lliçó, que l'opinió està al seu costat... Cal bé que sigui de fusta per a poder fer aquesta afirmació.

I el bó del cas és que el vell régim espanyol ha arribat a tal punt, que ja només pot tenir governants de fusta, com el filipí senyor Dato. Un home de carn i ossos, amb cara i ulls, amb cor i sentits, no podrà ésser president del Consell en les condicions en que ell ho és.

FULMEN

Feina nova

ors estem conformes en que es necessària una renovació completa de la nostra política, prescindint dels desacreditats procediments

amb que fins ara s'ha governat i s'ha fet oposició. Els més obligats a fugir dels antics motllos som els republicans i, aixís com el moviment es demostra caminant, les nostres ganes de fer foc nou hem de provar-les en les properes eleccions municipals.

La «Lliga» organitza amb temps la seva campanya electoral i com que no'ns ha de doldre la sinceritat, hem de reconèixer que prepara habilitosa i admirablement la seva candidatura. Sense la pressió de cassinets i camarilles, ha començat per buscar fóra de la seva agrupació noms prestigiosos que el assegurin la simpatia del còs electoral. En Martínez Domingo va fer-se popular pel seu civisme i el seu amor a Catalunya i, malgrat militar en les files conservadores, serà candidat de la «Lliga». En Puig i Esteve se ha fet l'ànima d'una de les associacions més fortes, més conscients i més d'acció de Catalunya i, no obstant la seva significació democràtica, la «Lliga» l'ha sumat als seus candidats. En Sedó és una autoritat en qüestions econòmiques i, necessitada com està Barcelona d'una sanejada administració que la salvi del seu estat enguníós actual, és un encert la seva designació per a candidat.

No pretenem fer l'apologia de la candidatura lliguera perquè no som, naturalment, nosaltres els que hem de defensar-la, però citem com exemple la seva preparació per a la futura campanya electoral, a l'objecte de lograr que, qui pugui i degui, s'avergonyeixi al comparar-la amb els preliminars de la lluita que s'observen en el camp republicà.

Fins ara tots els noms que hem sentit remenar són de gent desacreditada que no poden fer res de bó a l'Ajuntament. Els cassinets de barri pretenen imposar al botigueret que paga més cigalons. Homes sense solvència moral intriguem per a fer-se una solvència material a l'Ajuntament. Si el partit

Un detall eloqüent

DURANT els successos del mes d'agost ocorregué un cas que demostra fins on vivim en aquest país malaventurat, fermats al dogal de la preocupació.

A Gracia existeix una associació amb el nom de «Nivell de la Creu Roja» destinada a prestar serveis pietosos a malalts i ferits.

Un individu de la Creu Roja, que té una pila de delegacions escampades per la capital, i depèn de les autoritats, va adonar-se del banderí clavat al balcó del domicili de «El Nivell» i se'n anà a renyar als que s'atrevien a establir competència en l'hermós campionat de realitzar un bé-collectiu.

Tenim entès que el tal individu parlà en una forma massa aspre per a un home de galons, posant-se una mica a la raó quan va veure que un meige feia guarda, disposat a complir els deures que la seva professió li tenen senyalats.

No obstant, manà retirar el banderí dient que si tant volien exercir el pietós ministeri, devien posar-se a les ordres immediates del Capità General, anant als punts que aquest els senyalés.

Com es natural, no s'hi avingueren els amics de la Creu Roja laica, i després de retirar la senyal, degué considerar-se elandestí «El Nivell», pesi als seus Estatuts, aprovats pel senyor Governador.

En quin país vivim que siguin possibles semblants anomalies? De manera que l'estat de

Caricatura pretèrita

Jeroglific comprimido que'ns va tatxar la Censura aquells dies del bullit.

Passat, passat, i fets i desfets com si fos a casa seva!

guerra és tan aspre i tan desbaratat que no consent l'auxili a les víctimes que cauen en una topada de forces oposades, en la via pública?

Calculi's lo que hauria succeït si, generalitzant-se la revolta i agreujant-se, hagués sigut molt més nombros el contingent de ferits al carrer. La Creu Roja a les ordres de la primera autoritat militar hauria hagut de deixar morir a no pocs caiguts, doncs no hauria abastat ni de bon troç la feïnada que se li hauria posat al davant, cas de pendre les coses un caràcter més sagnant que no tingueren.

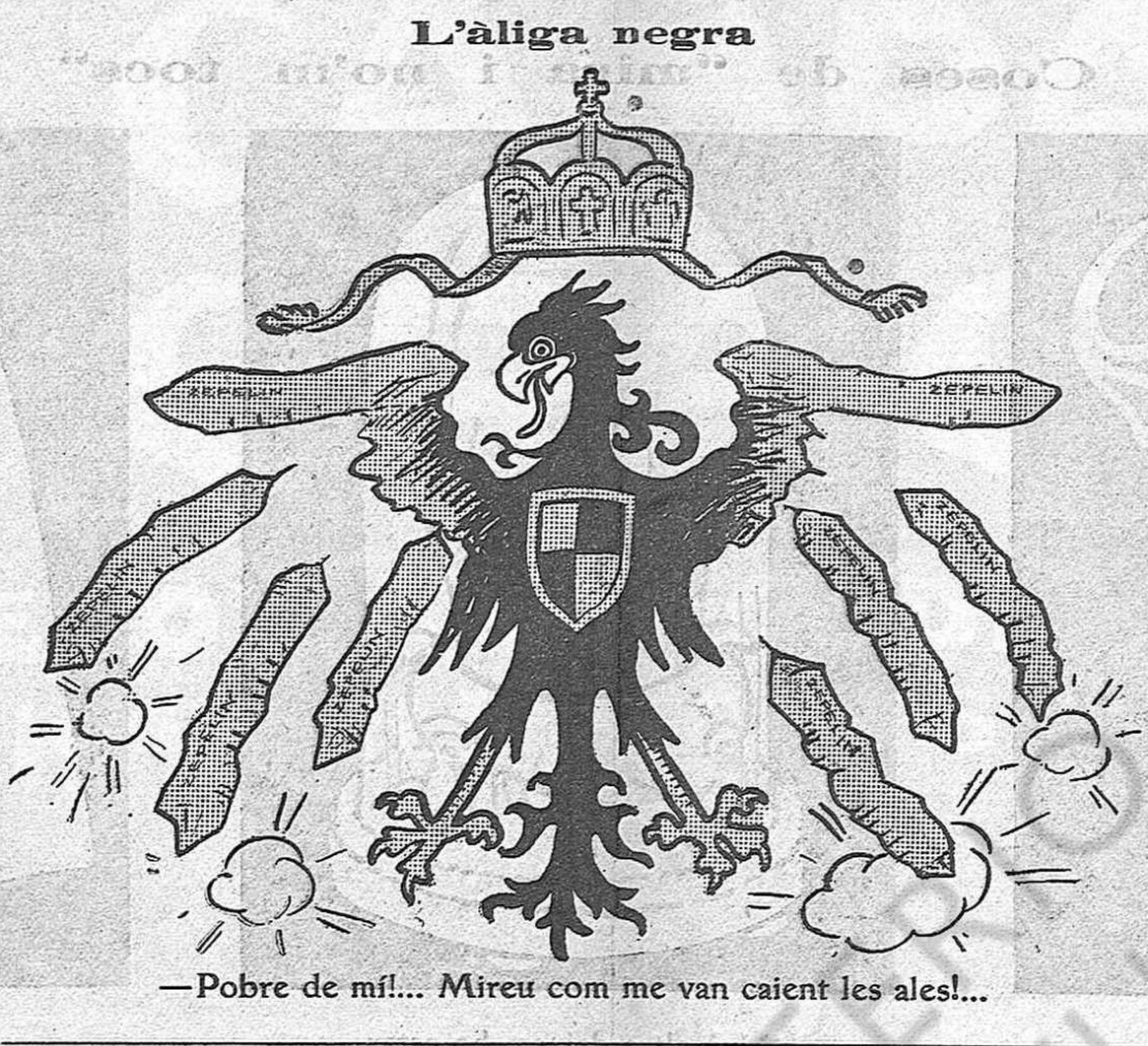
Si fins per a prestar auxilis als malalts i ferits hi ha que sotmetre's a la venia d'una autoritat, posant trabes a l'acció espontània dels que aventuren la vida per a salvar la dels seus semblants, cal confessar que vivim en la prehistòria.

Nosaltres ens permetem calificar de vergonyoses aqueixes mides que no pot aplaudir cap persona de seny i de cor.

J. COSTA I POMÉS

RENACER

POR fin podemos escribir libremente, sin que el censor viole nuestras ideas, sin que ponga sus patas sucias sobre la pureza inmaculada de nuestras hijas vírgenes. Por fin podemos desahogarnos. Pensábamos que no iba a llegar nunca esta hora, que no iba a pasar el negro terror, que la pesada losa que oprimía nuestros pensamientos y nuestros sueños no se iba a levantar jamás, que iba a ser necesario para reivindicar la libertad de la prensa reconstruir las santas barricadas sobre las que ardío e hizo fiesta nuestro corazón la faustísima tarde del día 15 de Agosto. Ya podemos hablar, ya podemos acusar, ya podemos tronar de nuevo. Parece mentira. Temblad, bandidos. Preparaos, policías honorarios. Os vamos a ir con los turcos y con los «boches», porque no queremos vivir más en esta tierra manchada y ensangrentada por vuestras villanías y por vuestras traiciones. Y vosotros, ladrones del Fomento, vampiros de las fábricas de Cataluña, déspotas feudales del ferrocarril, filisteos y filibusteros de nuestra plutocracia, consejeros y accionistas de las Compañías todas, oid. Vosotros hicisteis unas listas de donaciones en metálico para premiar a las fuerzas que hace dos meses nos ametrallaban y nos fusilaban en las calles. A esas listas llevó vuestro avaro corazón medroso el precio y el premio de la sangre del obrero-Cristo, del consumidor-Jesús. Visteis que la revolución justiciera limpiaba los dientes enmohecidos de las guillotinas, visteis al pueblo en la calle ansioso de gestas épicas, agitado por el sagrado furor de 1909, y el miedo os produjo un tifus atroz, una diarrea de miles de dueros que duró tres semanas. Pues bien: aquellas listas las guardamos. La pasada huelga no fue la partida decisiva. No ha sido más que el primer chispazo de la gloriosa revolución que se anuncia. Habéis procedido como unos catetos al cantar victoria. La victoria, tanto en los campos de batalla de Europa como en los campos de batalla de España, la ganará la libertad. Y entonces seremos nosotros los que haremos las listas. Y para hacer las nuestras, tendremos delante las vuestras. Y no se nos pasará por alto ninguno. Con Dato se cumplirá la ley. Sánchez Guerra tendrá su cruz, pero no colgará esta de aquél sino aquél de ésta. Los que habéis predicado la política del Mar Rojo os ahogaréis en él. Los que os habéis dedicado a propalar insidias e infundios, tendréis que ir a hacer vuestros periódicos, vuestras hojas de maldición, a la China. Pero no pensemos en los ayeres que ya pasaron ni en los mañanas que nos esperan. Ya hemos salido del túnel. Y llegamos como un tren, echando chispas, vomitando humo y fuego. Todo lo que dió motivo a la huelga de Agosto permanece igual. Pues aquí no ha pasado nada, y a organizar otra. Todo sigue lo mismo, y si acaso empeorado o con tendencia a empeorar. A lo sumo se ha aumentado el pienso a los caballos del Ejército y se ha creado un regimiento de Artillería para la cuarta región, para tenernos a nosotros más sujetos. Eso

es. Venga artillería, venga caballería y venga guardia civil para resolver el problema de la carestía de las subsistencias. Vengan conatos de pronunciamiento y Juntas de Defensa pretorianas. Eso es gobernar. Tener sueltos a los facciosos y presos a los diputados. A esa arbitrariedad de brigantes se llama ley. Se cumplirá la ley. Cerraré las cárceles y abriré los cementerios, como dijo Matapersianas. ¡Ah, monos devenidos tigres! Ea, basta. A la montaña, otra vez, mineros de Asturias. Arriba, distrito V, testículos de Barcelona, santos testículos padres a los que la República erigirá un monumento. A la calle, otra vez, hueste invencible del 13 de Agosto.

ANGEL SAMBLANCAT

Sonata LXXII

DONCS sí, dimarts vaig anar a escoltar an En Cambó. Erem molts, a fè, oh!, i els que s'entornaren, que eren més del doble dels que poguerem trobar lloc; uns asseguts, altres drets i els demés de quatre grapes, en la sala gran del C. A. de D. del C. i de la I.

El leader dels senyors de la «Lliga» cada dia s'engreixa; aviat farà com jo que m'agafo l'espina obrint la mà sobre el malic; ni ell ni jo tenim tripa ni moca. Jo crec que això ho deu fer una rabia interior que menja més que la solitaria. L'Albert Rusiñol diu que això se cura treient la bilis al dematí, però jo vos prometo que són romances. Tant hi fa cridar a En Josep a quarts de nou, com pendre't el cafè amb llet sense auxili de ningú. La rabia no se'n va amb sucs.

Deia, doncs, que el senyor Cambó està molt magre; tant com si tingués un goll. Però es veu que lo que té, com ja he indicat, és rabia, especialment an En Dato i an En Sánchez.

Lo que hi ha és que no fa com jo; guardar-se els mals humors dintre, ell els escup i convida a la gent a l'espectacle. Llamp de Déu! Rellamp de Déu! Deu teuir més fel que fetge el senyor Francesc. Com devien xiular-los-hi les orelles al Dato i al Sánchez! Perquè com a parlar mal de governants ja n'he sentit parlar, però amb tanta mala baba i acusat tan clarament, pot-ser mai! En Daudet podria apendre-hi, i qui diu En Daudet, diu l'Hervé i diu el tigre.

Quan va explicar-nos les criminals habilitats d'un ministre, que, amb l'aprovació de tot el Consell, amaga l'ou al Comitè de Vaga, ens pensavem que el delegat d'En Sanz no'l deixaria seguir. Però no, no. Va tirar al dret i avall que trona.

Després donà una ditada de mel als mili-

tars. Un conegut que teniem al costat cantava aleshores:

El vinticinco de noviembre

Fum, fum, fum!

Però un de la «Lliga» el feu callar, dient-li que lo passat passat i que pel bé de la patria s'han d'oblidar coses passades.

Jo, naturalment, vaig callar, perquè arreu assisteixo com espectador. Finalment, el senyor Cambó ens vingué a dir que volia manar amb col·laboracions de tots els que representen quelcom en la vida nacional. Si és per mi que ho provi, pitjor que els d'ara és difícil que ho faci. No crec que nosaltres hi guanyessim gran cosa; però pot-ser el Comerç, l'Indústria, l'Agricultura, la Marina i l'Instrucció anirien més a l'hora. I diu que això són els puntals que aguanten als pobles forts.

Per a major vergonya d'En Sánchez acaba de descobrir-se que en el cèlebre plante de la Presó Model (i tan model) de Madrid, els morts no foren tres ni cinc, sinó a la ratlla de vint. Ah! I diu que el senyor ministre de Gràcia i Justícia hi era an aquestes morts. Es preciós. Això és Justícia datista i Gràcia de Cabra.

Lo trist és que mentres aquí passa això, a fora veus que la gent raona cercant solucions al present i horitzons per al pervindre, que's baralla per ideals, que... Res, val més deixar-ho córrer. Visca la neutralitat! Beve'm-hi.

MORITZ XV

Notes de fòra

Terrasa.—Amb motiu de la vinguda a la nostra ciutat de la Societat Choral de Sant Celoni, s'ha donat el cas, insòlit entre nosaltres, de que s'hagin vist insultats uns hostes, que venien a donar-nos a conèixer son art, per un periòdic que ni volemomenar, i tot per l'horrorós delictes d'haver cantat la *Marsellesa* davant de la Casa Consistorial.

Sàpiga aquest periòdic que la *Marsellesa*, a més d'esser l'himne més hermós de tots els existents, és el cant dels lliberals de tot el món, dels oprimos, i que sols pot espantar als que se sentin al·ludits quan es canta.

A Parma ciutadans!
Alcem el sometent!
L'airat jovent
banyi ses mans
en sang de vils tirans!

Amb això ja ho saben, senyors clericalots.

AH!...

Feu sonar les xirimies i els panderos dels grans dies!... Les portes deixeu obertes de les sanes alegries!... Ja tenim les garanties oficialment restablertes en tota sa integritat!...

Sabeu això que vol dir? Vol dir que la llibertat, més amb deliri estimada com més se la veu sofrir, queda a la fi restaurada, després de la sotragada que ferint-la al mig del cor, tremolosa i abatuda, dos mesos llargs l'ha tinguda a les portes de la mort.

Quin gust!... Altre cop la ploma, lleugera i amb el cap alt, corre, lliure de la broma del llàpiz roig del fiscal, i, mullada en fel o sal, segons els cassos, crítica, passa comptes, mortifica, apunta a prop, tira lluny, aclareix, desembolica, diu veritats com el puny i dona amb son fibleu breu a cada hù lo que és seu. ¡Escriure sense el temor de l'estisorada dura!... ¿No't sembla, estimat lector, que, abolida la censura, la frase brolla més pura y se respira mejor?

Ara, per fi, ha arribat l'hora de dir tot lo que sabem i treure d'un cop a fora les coses que al pap guardem. ¡Si en farem de divertides bugades amb les peces apilades en els dos llarguissims mesos que hem tingut els tinters presos i les plomes amarrades!... Si en destruïrem de glories!... ¡Si en treurem al vol d'escories i de còmiques proeses!... ¡Si en referirem d'histories de llamentables bestieses d'aquelles en que s'ajunta la maldat amb l'ignorancia i que, per sa exuberancia, els pèls fan posar de puntal!... S'ha de dà una estrenyínada, i hi ha que, dar-la amb conciencia: cal que's vegi compensada l'absténencia de la darrera tongada amb tan estranya paciencia per tot el món suportada.

Ja tenim les garanties obertes de punta a punta!... Més... m'acut una pregunta: Per quants dies? Si!... Jo no'l voldria ofendre, Dato afeble, Dato tendre, però—en tinc la visió clara,— ¿oi que ja pensa, a hores d'ara, quan les tornarà a sospendre?...

C. GUMÀ

Un incident de la fogida del submarí alemany

ESPRES de la cèlebre paraula d'honor donada pel comandant del submarí, els mariners espanyols, com a bons ciutadans de l'Espanya alegre i confiada, tractaren als tripulants inter-nats com a camarades de professió. Els xefis, les juergas, les aventures de tota mena ja les corrien junts, simpatitzant cada vegada més amb aquells homes, a qui obligava a permanèixer en territori espanyol una paraula empenyada.

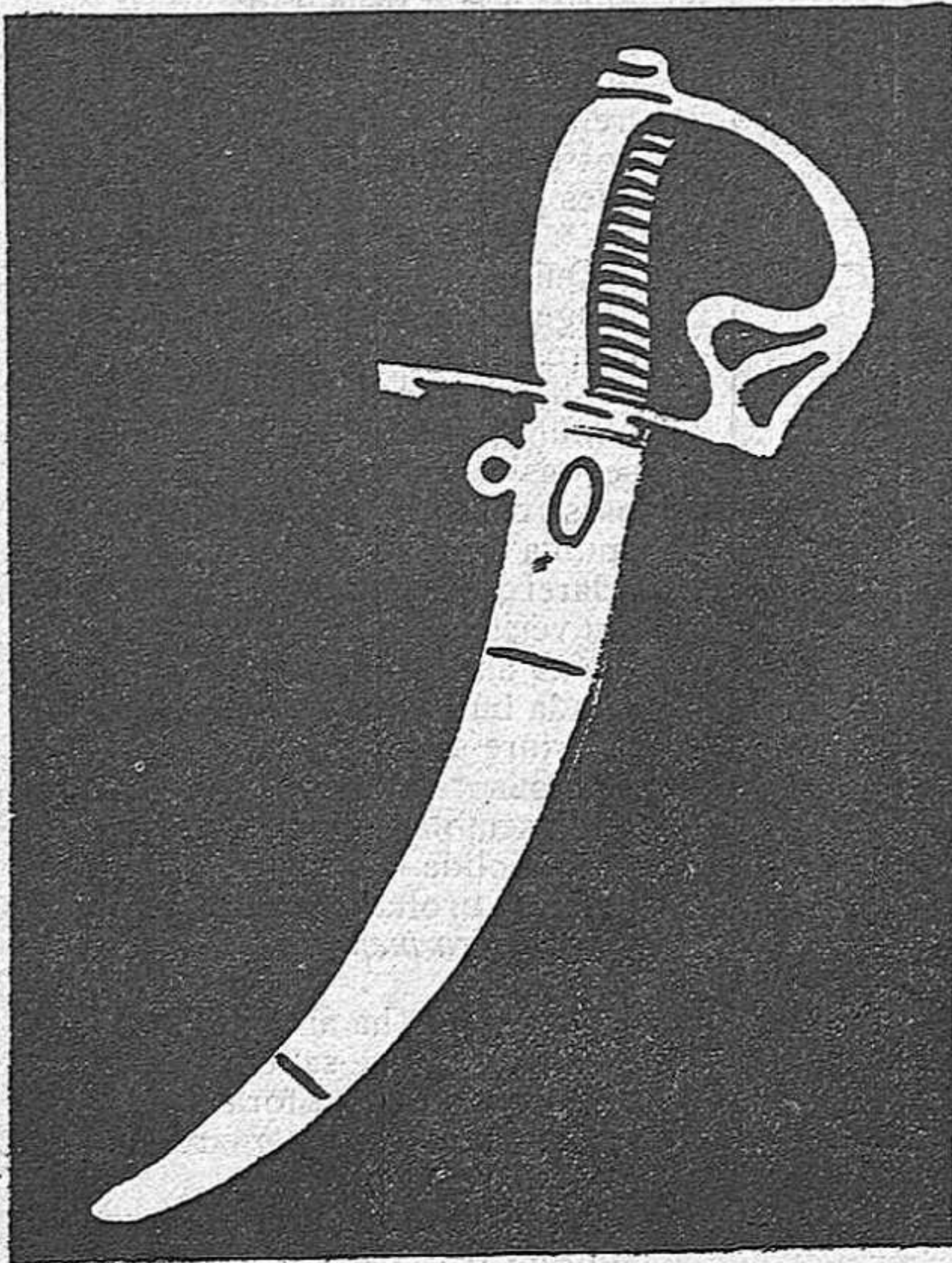
Però com més confiats estaven els nostres, més atents els alemanys estudiaven ses costums, on passaven les hores, els dies i fins les nits.

A la fi el comandant del submarí va comprovar que els dissabtes a la tarde quedava completament desamparat l'arsenal, anant-se'n a Cádiz tota la guarnició i deixant confiada la guarda del submarí a un pobre centinella que, fusell en mà, el vigilava des de terra.

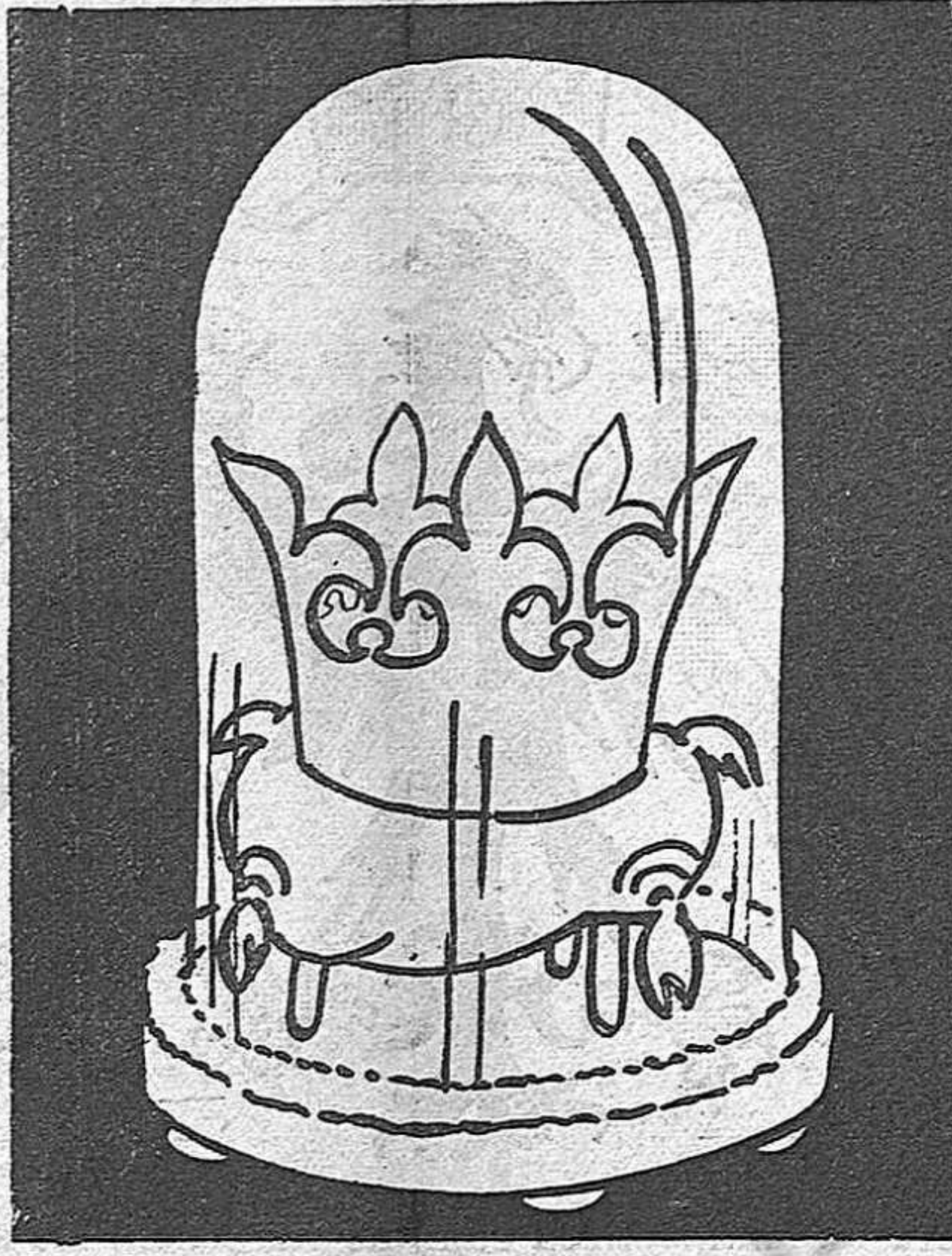
Arribà el dissabte famós i a les cinc de la tarde veu el centinella bellugar-se aquella maligna bestiola que emprèn tranquil·la el camí de la boca del port.

—Socors! Que s'escapa el submarí!
—Cabo de guardia!
El cabo avisa al sargent, el sargent al ge-

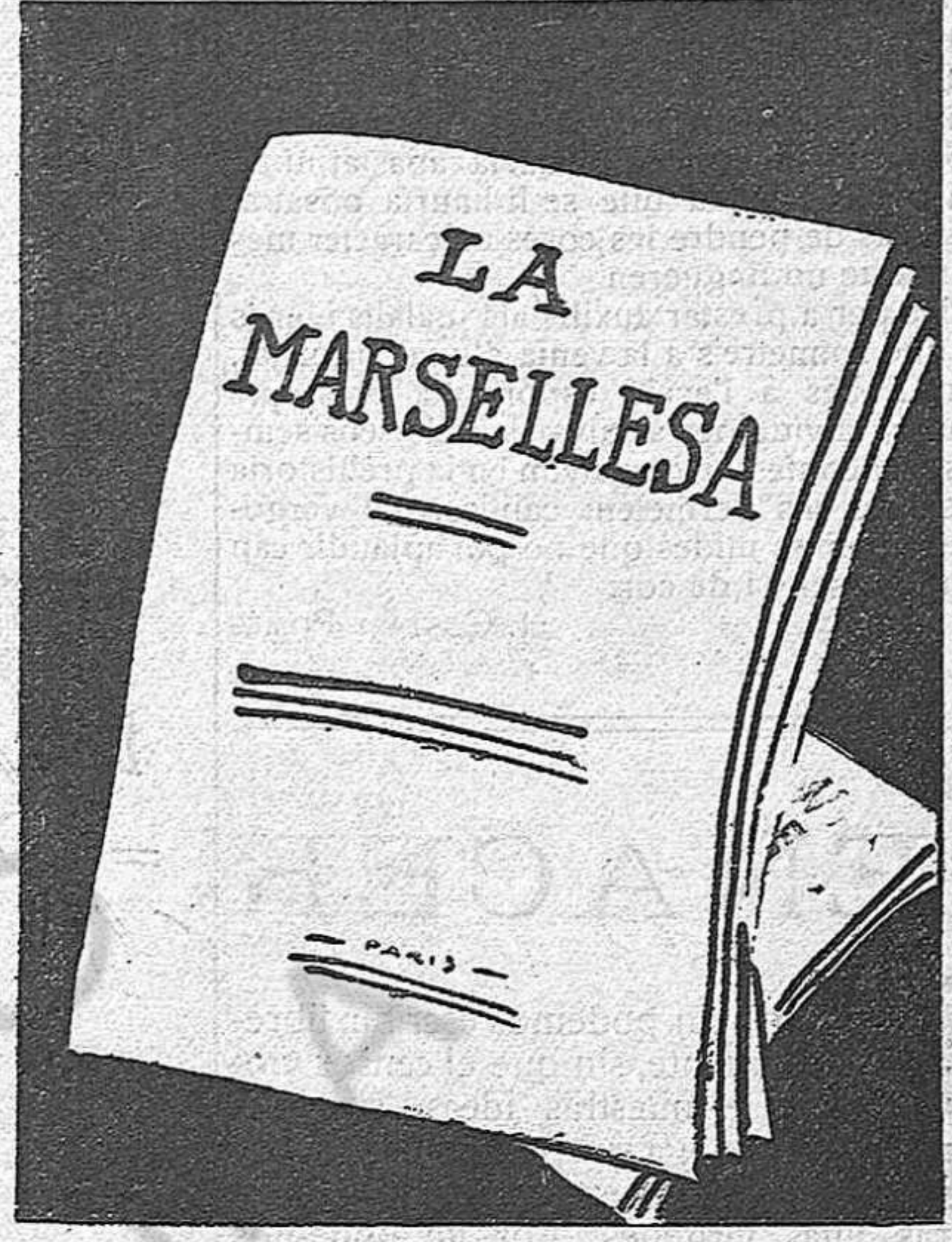
Coses de "mira i no'm tocs"

Això, amics meus, no ho toquem que pot-sè ens hi punxarem.

Això altre deixem-ho estar que tampoc se pot tocar.

Lo millò és tocar el dos amb un himne ben airòs.

neral, al qu'efe de l'apostadero, o a qui sigui, que en això no hi entenem gaire, i donen ordre immediata que un canoner encengui les calderes i es tiri a la mar a la persecució del submarí.

El que comanava el canoner, home prudent i neutral, va llençar-se amb gran ardid a la captura, però tot seguit se li va ocórrer un dubte: ¿I si trobo el submarí i no vol obeir l'ordre de tornar a Cádiz, que haig de fer?

El canonejo i trenco la neutralitat?

No el canonejo i quedo en ridícol?

Lo millor serà que ho consulti?

I després de navegar mitja hora mar endins, feu proa a Cádiz una altra volta, a consultar què havia de fer si trobava el submarí.

!!!

X. X. X.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 19 AL 25 D'OCTUBRE DE 1917

Per terra

Al front occidental, un nou cop dels franco-anglesos ha permès un nou avanç local al nord d'Iprés, fent-se algun centenar de presoners i prenent-se alguns canons. Però el fet cabdal de la setmana és l'ofensiva francesa al nord de l'Aisne. L'atac francès, realitzat després d'una preparació d'artilleria d'una violència mai vista, ha permès avançar als francesos prop de quatre quilòmetres d'una sola embranzida, apoderar-se de tres pobles i del fort de la Malmanson, fer més de 8.000 presoners i pendre 70 canons, 30 llençamines i 80 metralladores.

Al front oriental, els alemanys s'han apoderat de les altres illes del golf de Riga, a més de la de Oesel (Dago, Moaon, etc.) fent més de 20.000 presoners i prenent molts canons i material. És sens dubte un èxit. Però els èxits obtinguts avui contra els russos no tenen gaire mèrit.

Al front italià, ha començat una forta ofen-

siva contra els italians, prenent-hi part aquesta vegada forces alemanyes al costat de les forces austriacques.

Als altres fronts cap fet important.

Per mar

En les lluites navals del golf de Riga ha anat a fons el cuiracat rus *Slava*, de 13.000 tonèlades.

Els alemanys intentaren embotellar l'esquadra russa del golf de Riga, però aquesta ha pogut passar al golf de Finlàndia.

Un submarí anglès agregat a la flota russa ha atacat un cuiracat alemany i ha enfonsat un transport.

Per efecte d'una topada ha anat a fons un destroyeur britànic, salvant-se part de la tripulació.

El creuer auxiliar anglès *Oframa* ha estat torpedejat, no havent-hi víctimes.

Dos corsaris alemanys han enfonsat un comboi de vaixells mercants, la majoria neutrals, i dos contratorpeders anglesos que l'escortaven.

Per l'aire

Gran desastre dels *Zeppelins*. Al tornar d'Anglaterra, on no poderen fer gaire mal, una esquadra de dirigibles va perdre el rumb a causa de la boira i va anar a parar damunt la regió francesa de l'est. Combatuts pels avions i pels canons antiaeris, quatre dirigibles han estat abatuts, un d'ells intacte, i un altre ha sigut dut pel vent cap al Mediterrani, on es deu haver perdut també.

L'altre dia *El Progreso*, volen justificar certes actituds pretèrites del qu'efe, s'entretenia en explicar als llegidors lo que don *Alejandro* havia fet aquells dies de la revolta.

No val la pena que s'esgargamelli.

Amb confessar que aquells dies ningú's trobava allà on devia, n'hi ha ben bé prou,

Y estamos al cabo de la calle.

Millor dit, a tot arreu, menos a la calle.

Se diu que'l Govern ha ofert la vara de l'Alcaldia de Barcelona a un tal senyor Oms.

No en treurà res.

Això és com demanar peres als oms.

I si aquest senyor accepta, com sembla que acceptarà, també inútil, perquè seran peres macades.

Els nacionalistes de Mataró han pensat associar-se.

I al objecte de tractar de això s'han reunit en el local del «Foment de la Sardana».

Lo que hauràn dit els seus enemics polítics: —Al «Foment de la Sardana»?... Ja la ballem!

Confessem que ha sigut un acert dels *lligaires* el posar el nom d'En Martínez Domingo en candidatura.

Un gest magnífic que tot Barcelona ha de veure amb simpatia.

Tornar a l'Alcaldia pels voets ciutadans a un home que per la ciutat ha sacrificat el càrrec de R. O., és una pensada que no mereix sinó elogi.

Perquè En Martínez Domingo, no hi ha dubte, serà el primer finent d'alcalde, millor dit, el veritable alcalde popular.

I aleshores sí que el Govern... mut i a la gabia!

Han tornat a sortir a la llum els diaris barcelonins *La Lucha* i *El Progreso*, sospesos d'ençà de la revolta d'Agost.

Benvinguts sien a la palestra.

El general Marina ens ha deixat per a anar-se'n a Madrid a fer de ministre de la Guerra. Lo que més convingui.

Nosaltres no hi entrem ni hi sortim en aqueixa mena de canvis de domicili.

Tot lo més és cosa dels de les conductores.

I d'En Marcellí Domingo, què?

Sembla que'ls metges continuen empenyats en aconsellar-li els aires de mar.

Aquests aires saturats de yodo que li deuen haver obert una gana!...

Lo que és, en sortint del vaixell, no li ficaria pas En Sánchez Guerra el dit a la boca.

Llegeixo:

«Parra assistir al Congreso de Veterinarios, ha llegido de Tarragona el señor arzobispo don Antolin López Pelaez.»

Mau!

Un bisbe amb els veterinaris? Que és que l'havien d'inspeccionar?... Valga'm la triquinosis!

A la segona Assemblea plenaria que tindrà lloc el dia 29 a Madrid hi assistiran més de cent diputats i senadors.

Això és consolador. Es consolador, però al mateix temps també empipa.

Pensar que el 19 de juliol era l'hora, que s'ho van deixar escapar i que ara han de venir a remolc!...

Jo ara no'ls hi voldria.

A seixanta i pico s'eleva el nombre de radicals disposats a sacrificar-se per Barcelona, per lo qual demanen que se'ls inclogui en candidatura.

Déu n'hi doret!

Si en corre encara, de gent abnegada!

Aixecada la suspensió de garantíes i morta de febre tifoidea la censura, han començat a correr els més horripilants notícions respecte a la crisis militarista.

Segons don Primo de Rivera, són vintidós els generals que van en contra de les Juntas de Defensa.

A mi... plim!

Retallo de les «Notas Agrícolas» de un diari: «En Arbuçias se celebra mañana mercado extraordinario de castañas.»

Per a castanyes no cal anar a Arbuçias, senyors meus.

Ens trobem en ple període electoral.

Esperem uns quants dies, que a Barcelona se'n repartiran de franc.

¿Varen sentir les canonades d'aqueixos dies? Quin *ludibrio* en pólvora!

Nosaltres, com que vivim a prop de mar, ja quasi teniem les orelles fetes malbé; ens han matat el cuc amb aquells *barraboms!* aixordadors.

Sort que la pisa que gastem és pisa bona.

I saben perquè ho feien?

Si no ho fan córrer els ho xerraré!

Perquè ens hi anem acostumant.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUEVELLA, carrer del Olm, número 8

Dissabte que vé dia 3 de novembre NÚMERO EXTRAORDINARI

LA CAMPANA DE GRACIA

COMMEMORA LA FESTA DELS MORTS

8 planes DÉU céntims

8 planes DÉU céntims